

BESLUITFORMULIER

Team Sociaal Beleid

Zaaknummer: 3806083 Datum: 3 maart 2026	Opsteller : L. Schreuder
Onderwerp: Aanpassing doelgroepdefinitie voorschoolse educatie (VE).	
Besluit: 1. In te stemmen met de geactualiseerde doelgroepdefinitie voor voorschoolse educatie (VE), zoals opgenomen in de bijlage "VVE Doelgroepdefinitie februari 2026".	

Publiekssamenvatting

Gemeenten gebruiken de doelgroepdefinitie voor voorschoolse educatie om vast te stellen welke jonge kinderen extra ondersteuning nodig hebben bij hun (taal)ontwikkeling. De doelgroepdefinitie bepaalt welke kinderen in aanmerking komen voor een verrijkt voorschools aanbod binnen de voor- en voerschoolse educatie (VVE). In Alphen aan den Rijn wordt deze definitie toegepast door de jeugdgezondheidszorg (JGZ), die beoordeelt of een kind toegang krijgt tot VE op de kinderopvang. De huidige doelgroepdefinitie is vastgesteld in 2023. Door maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe inzichten is aanleiding ontstaan om deze definitie te evalueren. De aangepaste definitie is verduidelijkt en concreter uitgewerkt, zodat deze beter toepasbaar is in de praktijk. Dit draagt bij aan een zorgvuldige en eenduidige beoordeling van kinderen die mogelijk extra ondersteuning nodig hebben. Het beoogde effect is dat kinderen met een verhoogd risico op onderwijsachterstanden tijdig passende ondersteuning krijgen. Hiermee wil de gemeente bijdragen aan meer kansengelijkheid voor kinderen in Alphen aan den Rijn.

Inleiding

De aanleiding voor dit besluit is dat de huidige doelgroepdefinitie voor voorschoolse educatie dateert uit 2023 en sindsdien niet is aangepast. Gemeenten hebben de ruimte om deze definitie jaarlijks te herzien, zodat zij blijft aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en lokale omstandigheden. In Alphen aan den Rijn hebben zich de afgelopen jaren verschillende maatschappelijke veranderingen voorgedaan, waaronder de komst van een asielzoekerscentrum (AZC). Deze ontwikkelingen kunnen invloed hebben

op de samenstelling en ondersteuningsbehoefte van jonge kinderen. Ook signalen uit de praktijk van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) en de kinderopvang gaven aanleiding om de huidige doelgroepdefinitie te evalueren. Daarnaast sluit periodieke herijking aan bij landelijke uitgangspunten binnen het onderwijsachterstandenbeleid, waarin wordt gestuurd op het tijdig en doelgericht inzetten van voorschoolse educatie. Om deze redenen is de doelgroepdefinitie opnieuw bekeken en waar nodig verduidelijkt en aangescherpt.

Beoogd maatschappelijk resultaat

1. Jonge kinderen krijgen tijdig de ondersteuning die zij nodig hebben.
Door een duidelijke en actuele doelgroepdefinitie krijgen kinderen met een verhoogd risico op onderwijsachterstanden toegang tot voorschoolse educatie. Dit draagt bij aan gelijke ontwikkelkansen voor jonge kinderen in Alphen aan den Rijn.
2. Eenduidige en zorgvuldige toeleiding naar voorschoolse educatie.
De verduidelijkte doelgroepdefinitie zorgt voor een gezamenlijke en consistente werkwijze van de jeugdgezondheidszorg en kinderopvang. Hierdoor worden kinderen op een gelijke manier beoordeeld en ondersteund, ongeacht hun woonomgeving.
3. Bijdrage aan de sociale visie kansengelijkheid – stevige pedagogische basis.
Door voorschoolse educatie specifiek te richten op kinderen die dit het meest nodig hebben, wordt bijgedragen aan het verkleinen van onderwijsachterstanden. Dit ondersteunt de sociale visie van de gemeente op het thema kansengelijkheid – stevige pedagogische basis.

Kader

- Uitvoeringsplan OAB 2023–2026
- Lokaal Educatieve Agenda Alphen aan den Rijn 2025–2023
- Wet Primair Onderwijs
- Sociale Visie 2025–2023 ‘Samen leven, samen bouwen’

Argumenten

1. Duidelijker en beter toepasbaar in de praktijk.
De doelgroepdefinitie is concreter en beter uitgewerkt. Hierdoor is voor jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) duidelijker hoe zij de afweging maken binnen de Alphenense context. Dit is belangrijk, omdat wisselingen binnen de JGZ in het verleden soms leidden tot verschillen in toepassing.
2. Breed gedragen door betrokken partners.
De aangepaste doelgroepdefinitie is afgestemd met de jeugdgezondheidszorg, de kinderopvang, het primair onderwijs en het welzijnsveld. Alle betrokken partijen

herkennen zich in de inhoud en ondersteunen de gemaakte keuzes. Dit bevordert een eenduidige uitvoering.

3. Gebaseerd op actuele wetenschappelijke inzichten.

De doelgroepdefinitie sluit aan bij wetenschappelijke kennis over taalontwikkeling en het voorkomen van onderwijsachterstanden. De definitie is ontwikkeld met inbreng van jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen en logopedisten die werkzaam zijn in Alphen aan den Rijn.

4. Betere aansluiting bij maatschappelijke ontwikkelingen.

Door veranderingen in de samenstelling van de bevolking, zoals recente maatschappelijke ontwikkelingen in de gemeente, is het nodig om regelmatig te toetsen of de doelgroepdefinitie nog passend is. De aangepaste definitie sluit beter aan bij de huidige situatie in Alphen aan den Rijn.

5. Ondersteunt doelgericht en zorgvuldig inzetten van middelen.

Een heldere doelgroepdefinitie helpt om voorschoolse educatie in te zetten voor kinderen die dit het meest nodig hebben. Dit draagt bij aan een doelmatige besteding van middelen binnen het onderwijsachterstandenbeleid.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Participatie

Om tot de aangepaste doelgroepdefinitie te komen is van september tot en met januari intensief overleg gevoerd met de jeugdgezondheidszorg, kinderopvangorganisaties die voorschoolse educatie aanbieden en Participe. In deze periode is gezamenlijk gewerkt aan de inhoud en toepasbaarheid van de doelgroepdefinitie. Na deze fase is de doelgroepdefinitie besproken met de jeugdgezondheidszorg, de kinderopvangorganisaties, het primair onderwijs en verschillende partners uit het welzijnsveld. De betrokken partijen hebben input geleverd en zich kunnen vinden in de voorgestelde aanpassingen. De doelgroepdefinitie is vervolgens unaniem vastgesteld in het onderwijskansenoverleg.

Financiële consequenties

De doelgroepdefinitie bepaalt welke kinderen in aanmerking komen voor voorschoolse educatie. De gemeente bekostigt voorschoolse educatie vanuit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid. Ongeveer twee derde van dit budget wordt hieraan besteed. Het aanpassen van de doelgroepdefinitie kan invloed hebben op het aantal kinderen dat een indicatie krijgt voor voorschoolse educatie. De aanpassing betreft een verduidelijking van de criteria en geen uitbreiding of beperking van het beleidsdoel. De inzet van middelen blijft gericht op kinderen die op basis van de criteria recht hebben op voorschoolse educatie.

Realisatie

Na vaststelling door het college wordt de aangepaste doelgroepdefinitie gedeeld met de relevante partners, waaronder de jeugdgezondheidszorg (JGZ), kinderopvangorganisaties, het primair onderwijs en partners uit het welzijnsveld. De jeugdgezondheidszorg informeert de medewerkers en de vier JGZ-locaties in Alphen aan den Rijn over de nieuwe doelgroepdefinitie. Vanaf dat moment wordt de aangepaste doelgroepdefinitie toegepast in de praktijk.

Bijlage(n):

- VVE Doelgroepdefinitie februari 2026